

Stanowisko
Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 19 lipca 2017 r.
w sprawie cudzoziemców w rodzinnych ogrodach działkowych

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców mając na uwadze zwiększoną liczbę spraw w rodzinnych ogrodach działkowych z udziałem cudzoziemców, wyznacza kierunki działań w tym zakresie. Przy czym Prezydium Krajowej Rady PZD - zgodnie z art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r., poz. 1990 ze zm.) przyjmuje, że cudzoziemcem jest każdy, kto nie posiada obywatelstwa polskiego.

W rodzinnych ogrodach działkowych sprawy związane z cudzoziemcami mogą pojawić się w razie:

- złożenia przez cudzoziemca wniosku o ustanowienie na jego rzecz prawa do działki;
- złożenia wniosku o zatwierdzenie przeniesienia prawa do działki na rzecz cudzoziemca;
- wystąpienia przez cudzoziemca-małżonka działkowca do zarządu ROD o zawarcie z nim umowy dzierżawy działkowej;
- wstąpienia w stosunek prawny po zmarłym działkowcu (małżonku cudzoziemca);
- złożenia deklaracji członkostwa w PZD.

Prezydium Krajowej Rady PZD ma na uwadze, że ustawa z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych nie wprowadza żadnych regulacji dotyczących cudzoziemców; nie wynikają z niej zatem żadne ograniczenia dla tej kategorii osób czy też różnicowanie sytuacji obywateli polskich i cudzoziemców w rodzinnych ogrodach działkowych. Także aktualnie obowiązujący Statut PZD nie zawiera postanowień, które uzasadniałyby takie różnicowanie. Jedynie ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r., poz. 210) wprowadza regulacje dotyczące cudzoziemców – jednakże mają one zastosowanie jedynie do członkostwa w stowarzyszeniu. Z uwagi na fakt, że zgodnie z art. 48 ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, stowarzyszenie nie może odmówić przyjęcia w poczet członków działkowca mającego prawo do działki w ROD i spełniającego wymogi ustawowe – należy przyjąć,

że posiadanie przez cudzoziemca prawa do działki w ROD, w pełni uzasadnia jego wniosek o członkostwo w PZD.

Ustalając sposób postępowania przez organy PZD wobec cudzoziemców Prezydium Krajowej Rady PZD kieruje się powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, w tym przepisami ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych oraz zasadą niedyskryminacji ze względu na obywatelstwo. Prezydium Krajowej Rady PZD przyjmuje zatem, że działania zarządów ROD nie mogą prowadzić do naruszania praw cudzoziemców.

Zarządy ROD, do których wpływają wnioski/oświadczenia cudzoziemców dotyczące prawa do działki zobligowane są stosować przepisy ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych. Przy rozpatrywaniu spraw z udziałem cudzoziemców zarządy ROD powinny badać ustawowe kryteria nabywania prawa do działki. Zarząd ROD, do którego wpływa wniosek o zatwierdzenie umowy przeniesienia prawa do działki na rzecz cudzoziemca lub ustanowienia na jego rzecz prawa do działki, zobligowany jest ustalić, czy cudzoziemiec spełnia ustawowe kryteria, tj. w szczególności czy jest osobą pełnoletnią oraz czy zamieszkuje w takiej odległości od ogrodu, by móc korzystać z działki zgodnie z przepisami ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych.

Prezydium Krajowej Rady PZD przyjmuje, że samo posiadanie zezwolenia na pobyt czasowy cudzoziemca na terenie Polski (które wydawane jest na okres od 3 miesięcy do 3 lat) nie powinno stanowić wyłącznej przyczyny odmowy ustanowienia prawa do działki w ROD lub zatwierdzenia na jego rzecz prawa do działki. Cudzoziemiec przebywający w Polsce na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy może bowiem ubiegać się o przedłużenie pobytu w Polsce. W szczególności nie wydaje się uzasadnione, by restrykcyjne zasady związane z prawem czasowego pobytu stosować wobec cudzoziemców pozostających w związku małżeńskim z działkowcami- polskimi obywatelami. Niemniej jednak, w razie poważnych wątpliwości czy zastrzeżeń zarządów ROD co do dalszego legalnego pobytu cudzoziemca w Polsce – zarząd może odmówić ustanowienia na rzecz cudzoziemca prawa do działki lub zatwierdzenia na jego rzecz przeniesienia prawa do działki w ROD, w szczególności, że umowa dzierżawy działkowej zawierana jest na czas nieoznaczony.

Zarząd ogrodu może odmówić ustanowienia lub zatwierdzenia przeniesienia prawa do działki w ROD na rzecz cudzoziemca jeśli okoliczności sprawy wskazują z wysokim stopniem prawdopodobieństwa, że działka będzie wykorzystywana przez cudzoziemca w sposób niezgodny z prawem i przepisami związkowymi – w szczególności do zamieszkania lub/i prowadzenia działalności

gospodarczej lub innej zarobkowej. Zarządy ROD powinny zatem każdorazowo wnikliwie badać okoliczności faktyczne każdej sprawy.

Weryfikując przesłankę zamieszkania cudzoziemca w Polsce zarząd ogrodu powinien stosować takie same kryteria jak przy ocenie miejsca zamieszkania polskich obywateli. Można zatem oczekiwać przedłożenia (okazania) przez cudzoziemca dokumentu poświadczającego tytuł prawny do lokalu mieszkalnego w Polsce (np. umowę najmu, akt własności mieszkania/domu na terytorium RP), dokumentu poświadczającego zameldowanie na terytorium RP.

Zarząd ROD jest uprawniony do odmowy ustanowienia prawa do działki, zatwierdzenia przeniesienia prawa do działki na rzecz cudzoziemca jeśli jego pobyt na terenie RP jest nielegalny.

Prezydium Krajowej Rady PZD stoi zatem na stanowisku, że organy PZD realizując cele rodzinnych ogrodów działkowych stosują się do zasady niedyskryminacji ze względu na obywatelstwo.

PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY PZD